

СТАН РОЗВИТКУ РОЗДРІБНОЇ ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ

Розвиток роздрібною торгівлі є надзвичайно важливим для економіки держави, оскільки саме вона виступає дзеркалом економічного життя держави, відображає якість життя населення, забезпечення його безпеки і здоров'я.

Останніми роками відбуваються складні процеси економічного розвитку економіки України, в тому числі і торгівлі. Це, на нашу думку, можна пояснити тим, що спостерігаються суттєві зміни соціально-економічних умов розвитку торгівлі в Україні.

Глобалізація економіки сприяє проявленню цілком нових закономірностей у розвитку світової економіки, посилює взаємозалежність національних економік та їх взаємопроникнення і, навпаки, послаблює можливості держав щодо формування незалежної економічної політики. І саме тому, як правильно зазначає Крисенко К.А., «Україна не може уникнути втягнення у глобалізаційні процеси, тому політичну та економічну політику держави треба формувати відповідно до факторів розвитку глобалізації, аби знешкодити можливі негативні наслідки та максимізувати вигоди від процесу глобалізації. Тому що Україна поступово інтегрується до міжнародних організацій та ринків і наслідки глобалізаційних процесів стають дедалі відчутнішими для української економіки» [3].

Ринкові перетворення в економіці істотно впливають на формування ринку послуг і розвиток торгівлі. Дані, представлені на рис. 1, свідчать про збільшення обсягу роздрібною торгівлі в 2017 р. на 5,5 % порівняно з 2016 р.

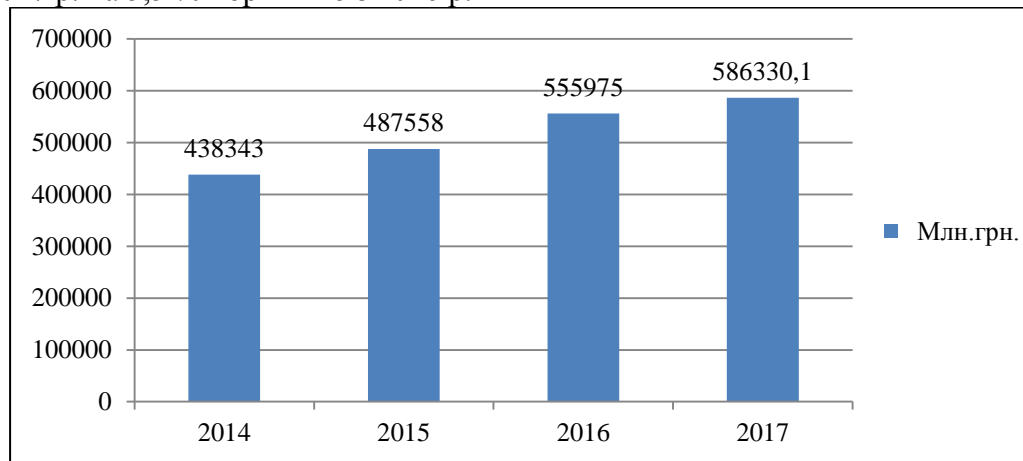

Рис. 1. Динаміка роздрібною товарообороту підприємств торгівлі України за 2014–2017 рр. [2]

Лідерами за показником обсягу роздрібною товарообігу залишаються м. Київ (158236,3 млн. грн.) і Харківська (64891,9 млн. грн.) і Дніпропетровська (72401 млн. грн.) області. Найнижчий обсяг роздрібною товарообігу зафіксований у Луганській області (5782,8 млн. грн.).

Насамперед слід зазначити: останніми роками відбувається експансія внутрішнього ринку провідними транснаціональними корпораціями. Так, нині на українському ринку роздрібною торгівлі непогано себе почувають такі іноземні торговельні структури, як «Metro Cash&Carry», «Auchan», «Zara», «Bershka», «Stradivarius» та ін. Входження на ринок іноземних корпоративних мереж призвело до прискорення розвитку вітчизняних корпоративних мереж, таких як АТБ, «Фуршет», «Велика кишеня», «Fozzy Group» тощо. Відповідно, це призвело до значного посилення конкуренції у внутрішній торгівлі, насичення ринку високоякісними товарами.

Останніми роками роздрібною торгівля України розвивається в умовах загострення економічної кризи (починаючи з 2012 р.), яка, до того ж, посилилася воєнними діями на сході держави (з 2014 р.).

Загострення економічної кризи призвело до:

- значного скорочення виробництва товарів народного споживання;
- зменшення а потім збільшення імпорту продукції;
- прискорення темпів інфляції;
- значного зростання цін на товари [4].

Такі несприятливі умови, що склалися в умовах кризи, призвели до суттєвого скорочення темпів розвитку роздрібногo товарообороту в Україні.

Подальший розвиток роздрібногo торгівлі в Україні й успішне виконання покладених на неї функцій залежить від створення сприятливих умов для започаткування і ведення торгового бізнесу, тобто від економічної свободи людей [1].

Аналізуючи вище описане, доходимо до висновку, що останніми роками роздрібна торгівля України розвивається в умовах глобалізації економіки, її інтеграції в ЄС, низького рівня економічної свободи в державі, поглиблення економічної кризи та дерегуляції економіки. Перелічені умови здійснюють як позитивний, так і в основному негативний вплив на розвиток торгівлі. Відповідно, це вимагає розроблення адекватних заходів по кожному з напрямів задля виведення роздрібногo торгівлі з кризи.

Необхідне застосування економічних важелів державного впливу на розвиток торгівлі, таких як посилення позицій державного підприємництва у сфері торгівлі, державне інвестування об'єктів торгівлі, створення передумов для зростання розвитку внутрішнього споживчого ринку та торгівлі. Йдеться про створення передумов для зростання платоспроможного попиту, сприяння розвитку ринкових інститутів, які повинні забезпечувати підприємницьку активність, подолання технологічної відсталості торгівлі, створення сприятливого клімату для розвитку малого бізнесу в торгівлі. Все це може забезпечити сталий розвиток торгівлі та економіки України загалом [5].

Список використаних джерел:

1. Економічна свобода [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uk.wikipedia.org/wiki>.
2. Державна служба статистик України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Крисенко К.А. Глобалізація та її наслідки для економіки країн світу / К.А. Крисенко [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://center.kradmin.gov.ua/index.php?q=Elibr/27.html>.
4. Соціально-економічне становище України за 2017 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/soc_ek/2017/publ_12_2017_u.html
5. Сучасний стан і перспективи розвитку роздрібногo товарообігу підприємств торгівлі в Україні [Електронний ресурс] // Науковий вісник НЛТУ України. – 2010. – Режим доступу до ресурсу: <https://cyberleninka.ru/article/n/suchasniy-stan-i-perspektivi-rozvitku-rozdribnogo-tovaroobigu-pidpriemstv-torgivli-v-ukrayini.pdf>.